

Dnr: KF 2018/25

Verksamhetsplan Kulturnämnden 2018

Antagen av kulturnämnden

**Hässleholms
kommun**

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Förord 2018.....	3
Målstyrning.....	4
Omvärld.....	5
Verksamhetsuppföljning.....	5
Analys av omvärld.....	5
Analys av närvärld och invärld.....	7
Nyckeltal.....	8
Strategiska vägval.....	9
Resursbehov.....	10
Ansvar och uppdrag.....	11
Kulturnämndens verksamhetsmål 2018.....	13
Ökad tillgänglighet till kulturverksamheterna.....	14
Ökade möjligheter till delaktighet och inflytande för barn och unga.....	14
God kostnadskontroll och en budget i balans.....	17
Verka för en effektiv resursanvändning.....	17
Bidra till en attraktiv boendekommun och en inkluderande tillväxt.....	17
Resurser.....	18
Medarbetare.....	18
Budget.....	19

Förord 2018

Året som gått

Kulturlivet i Hässleholm växer lavinartat. Kommunen får stor valuta för sitt insatta kapital till glädje för kommunens invånare. Huvudbiblioteket med över 800 besökare per dag serverar många efter olika önskemål och Vinslövs bibliotek har utökat servicen med "Meröppet bibliotek ". Aktiviteterna på Markan har vuxit och utvecklats enormt till gagn för den yngre generationen. En mötesplats som behövs för de unga.

Hovdala Slott har haft många och stora aktiviteter för alla åldrar. Ryktet om dess sevärdheter har spridit sig i allt större kretsar och visar sig vara ett kraftigt stigande besöksmål tillsammans med Trädhuset. Besöksantalet på "Berättaraftnarna" var all time high. Kul! Utställningen "Tocken Carl" slog också alla rekord och de stora förväntningarna infriades. Ett stort och omfattande arbete som slog väl ut.

"Kulturgarantin" för unga har gett ett stort antal barn/unga sin kanske första kulturupplevelse som vi vill leder till fler kulturella besök. Skapande skola-bidraget på 1 100 000 kr har verkligen bidraget till att fokus kunnat sättas på den yngre generationen. Salongerna på plan 3 har haft flera och stora fullsatta folkkära föreställningar. Konferens-beläggningen har varit mycket god med många och nöjda konferensdeltagare.

Året som kommer

Full fart framåt!

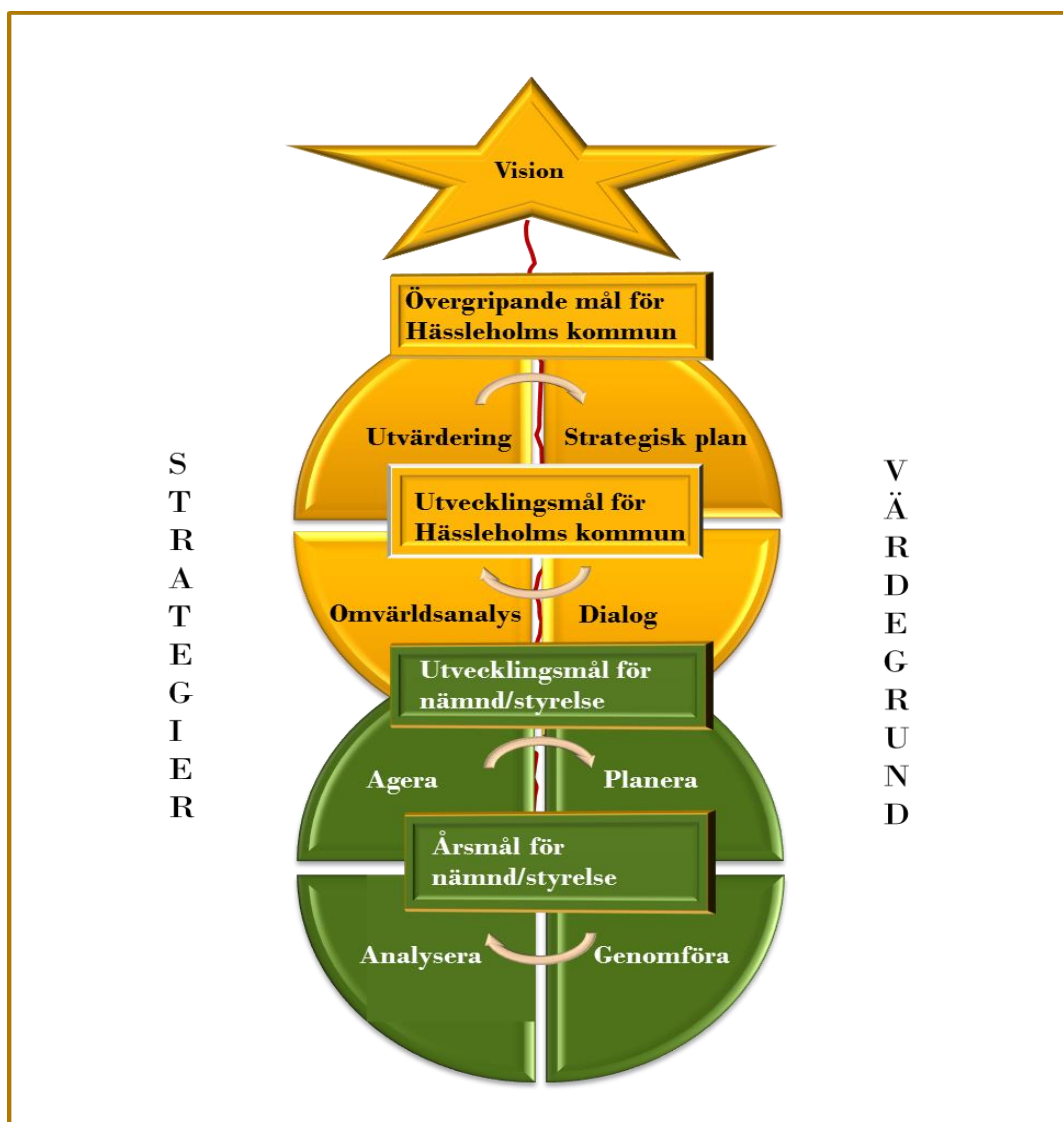
Det är en stor glädje att få arbeta tillsammans med Kulturförvaltningens duktiga och engagerade personal.

2018-02-19

Margreth Segerstein
Kulturnämndens ordf.

Målstyrning

I mars 2011 fattade kommunfullmäktige beslut om att införa en målstyrningsmodell. Syftet med den nya modellen är att förstärka det strategiska perspektivet och skapa en röd tråd i styrningen för att därmed öka transparensen och effektiviteten i kommunens verksamhet. Utifrån visionen och strävan efter god ekonomisk hushållning har sju övergripande mål formulerats. Dessa mål beaktar den finansiella såväl som den verksamhetsmässiga aspekten av kommunens uppdrag. God ekonomisk hushållning innebär att kommunens resurser används på ett demokratiskt, effektivt och hållbart sätt. Grunden till en framgångsrik styrning ligger i förmågan att förtydliga den politiska färdriktningen genom att bryta ned de övergripande målen till utvecklings- respektive årsmål med tydliga indikatorer. Dessa mål och indikatorer ska sedan följas upp under året.

Omvärld

Verksamhetsuppföljning

Av kulturförvaltningens många skiftande verksamheter är det biblioteket och i viss mån Hovdala som lyder under lagstadgade krav. Enligt bibliotekslagen, 2013:801 ska en kommun ha folkbibliotek som är tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov, och vars utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet. Vidare ska biblioteket tillhandahålla information och litteratur, oavsett förutsättningarna hos mottagaren.

Vid Hovdala slott påverkar kulturminneslagen en del av verksamheten t.ex. fastighetsdriften samt skötsel av park och trädgård. Kontakt med tillståndsgivande myndigheter m.m. sker via fastighetsägaren Statens fastighetsverk, SFV, och i samråd mellan kulturförvaltningen och SFV.

Den årliga återkommande statistiken för biblioteksverksamheten har skickats in till Kungliga Biblioteket och SCB där jämförelse med övriga bibliotek i Sverige kan ses. I övrigt har inga andra kvalitetsmätningar genomförts de senaste åren.

Analys av omvärld

Sverige, Skåne och Hässleholm har under de senaste åren inte kunnat undgå att påverkas av en politiskt instabil omvärld. Krig och konflikt i Europas absoluta närhet har lett till stora flyktingströmmar till Sverige vilket medfört nya utmaningar ur ett integrationsperspektiv. För kulturförvaltningen är det självklart att ta ansvar och vara en del i arbetet med att skapa en långsiktigt hållbar situation för de nyanlända som kommit till Hässleholm

Även en alltmer ansträngd ekonomi är en utmaning som Hässleholms kommun, liksom många andra kommuner, står inför. Med fler äldre och kontinuerligt växande behov inom vård och omsorg, samtidigt som barnkullarna ökar, urholkas den kommunala budgeten och tuffa omprioriteringar måste göras.

För kulturförvaltningen är det angeläget att påvisa kulturens positiva betydelse för välmående, hälsa, inlärning, tillväxt m.m. Kultur kan, med små medel, göra stor skillnad inom och för de flesta av de kommunala verksamheterna. För individen kan kultur vara den bit som krävs för att skapa mening, gemenskap och sammanhang. Utan att vara en så kallad kärnverksamhet kan kulturen på så sätt, för den enskilde medborgaren, vara en viktig kärna ändå.

Ekonomi (demografi, sysselsättning)

Kulturen har under många år arbetat med små resurser och trots det gjort stora skillnader. I 2018 års budgetram tillfördes 1,0 milj kr. Dessa medel kommer i största mån användas för att komma medborgaren tillgodo. Bland annat genom att processen med att skapa en kulturplan kommer starta. Likaså kommer en satsning på utökad personalstyrka på kulturhuset samt medel till programverksamhet påverka omvärlden positivt. Genom dessa ökade resurser ges förvaltningen möjlighet att göra betydligt mer verksamhet än man annars gjort. Med fler arrangemang, större evenemang på nya arenor, ökat antal riktade aktiviteter, fler besökare, stärkt tillgänglighet och ökad mångfald siktar kulturförvaltningen på att ytterligare stärka kulturens position och därigenom ge kommuninnevånarna mer kultur för sina skattepengar

Politik (demokrati, ansvarsutredning)

Kulturförvaltningen har under 2017 flyttat fram positionen i kommunen ytterligare. Antalet projekt som förvaltningen är inblandade i har ökat markant och genom utvecklandet av verksamheten på Markan ökar möjligheterna att nå fler barn och unga i kommunen.

Beträffande samverkan med andra förvaltningar och externa aktörer i syfte att nå gemensamma målgrupper såsom nyanlända, äldre, personer med psykisk ohälsa o s v nådde kulturförvaltningen mycket långt under året.

Ett antal samarbetsprojekt i syfte att nå nya målgrupper sätts med gemensamma krafter. Flera av dessa initiativ och projekt kommer att leva och utvecklas vidare under 2018 vid sidan av nya spännande projekt.

Det är viktigt att fortsätta det politiska arbetet, som nu pågått ett par år, för att skapa bättre förutsättningar för ökad tillgänglighet till kulturverksamheterna. Meröppna bibliotek och breddad verksamhet överlag är exempel på saker som kan göras för att öka medborgarnas tillgång till kultur. Den 23 september 2017 invigdes Hässleholms första meröppna bibliotek vilket var ett viktigt steg i detta arbete.

Institutioner (myndigheter, EU)

Kommunen måste arbeta mycket mer för att flytta fram positionerna i regionen. För kulturförvaltningens del handlar det såväl om att öka samverkan med regionala aktörer som t.ex. Kultur Skåne, Lunds Universitet, Högskolan Kristianstad och Malmö Universitet som att utveckla samarbetet med andra kommuner i delregionen och regionen. Att öka samarbetsgraden med nationella aktörer och hitta/initiera EU-finansierade projekt.

Sociala förändringar (livsstil, folkhälsa, värderingar)

Att kultur spelar en viktig roll för folkhälsan är idag ett erkänt faktum. Med denna kunskap i bakfickan måste kulturnämnden fortsätta det arbete, som ovan nämnts, för att fånga upp och nå de grupper som idag inte hittar till kulturverksamheterna.

När det gäller barn och unga i Hässleholms kommun bedriver kulturnämnden, i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen och Barnkonventionen art. 31, kontinuerligt ett omfattande arbete för att alla barn och unga skall få:

- goda och likvärdiga möjligheter att delta i kulturlivet
- tillgång till ett kulturutbud och kulturella aktiviteter som präglas av mångfald och kvalitet
- möjlighet till inflytande och delaktighet över det kulturutbud som rör dem

Detta arbete är en viktig del i förvaltningens arbete för en ökad folkhälsa då det är i barndomen grunden för vår fortsatta utveckling läggs. Och inte minst då rapporter visar att den psykiska ohälsan hos barn och unga ökat alarmerande under den senaste tioårsperioden.

Teknik (FoU, IT)

För att kunna möta allmänhetens krav och ge god biblioteksservice som hänger med i den snabba IT-utvecklingen krävs kontinuerligt underhåll och uppgradering av bibliotekssystemet, uppdaterade och fungerande nätverk, inköp av ny teknik samt fortbildning för personalen. Biblioteken ska svara för att ha modern publik teknik och bland annat bedriva IT-drop in för att utbilda/hjälpa/informera besökare i ny teknik. Att utjämna den digitala klyfta som finns i vårt samhälle ingår som en del i bibliotekens uppdrag enligt bibliotekslagen. Biblioteket har idag svårt att hålla jämna steg med den snabba tekniska utvecklingen. I och med detta ligger man långt efter såväl utrustnings- som kompetensmässigt.

Kulturförvaltningen arbetar kontinuerligt för att alla våra verksamhetslokaler ska erbjuda besökarna tillgång till WiFi.

Hållbar utveckling

Arbetet med Hållbar utveckling fortsätter och fördjupas på Hovdala slott. Under flera år har Hovdala slott satsat på att minska fossilberoendet och har ersatt fordon och annan motordriven utrustning med eldrivna varianter där så varit möjligt.

Samarbetet med HIBAB löper vidare under kommande år och planerad verksamhet vid Boketorp och Broslätt kommer att starta 2018. Ett flertal energilösningar är också på gång vid Broslätt och all elförbrukning kommer under 2018 att bli egenproducerad och klimatneutral.

I syfte att förstärka arbetet vid Boketorp och för att bättre svara mot sociala hållbarhetsaspekter undersöks möjligheter till samarbeten med arbetsmarknadsprojekt som ligger i linje med verksamheten vid Hovdala slott. Vidare kommer det eventuellt att implementeras ett system för kretslopp av vatten och avlopp samt en smidigare och effektivare struktur för sophantering och återvinning.

Lagstiftning

Den nya bibliotekslagen trädde i kraft 1.1 2014. Kulturförvaltningen följer och kommer fortsätta följa hur den påverkar bibliotekens roll och placering i samhället. Kommunens nya biblioteksplan som trädde i kraft 2015 fokuserar på kraven i den nya lagen och förvaltningsövergripande samarbeten.

Media

Under 2017 tillsattes en fast tjänst som marknadsförare på kulturförvaltningen. Anställningen ökar förutsättningarna för att utveckla arbetet med förvaltningens marknadsföring, mediekontakter mm markant. För såväl arbetet för att öka tillgängligheten och nå nya målgrupper som för arbetet för att sätta Kultur Hässleholms/Hässleholms kommuns verksamhet på kartan, sett ur ett större geografiskt perspektiv, var detta ett viktigt steg.

Analys av närvärld och invärld

Samarbete med andra aktörer

Flera spännande samarbeten på nya arenor inleddes under 2017. Stadsbibliotekets barnavdelning och Mötesplats Ljungdals samverkan medförde att flera aktiviteter, arrangerade av biblioteket, förlades till mötesplatsen. Hovdala Slott påbörjade ett pedagogiskt samarbete kring fladdermöss tillsammans med Ljungdalaskolan och flera pop-up-bibliotek genomfördes på olika platser i Hässleholms kommun. Markan stärkte under 2017 samverkan med flera externa verksamheter såsom Mötesplatsen, studieförbund och föreningar och inom ramen för Utställningshallens verksamhet genomfördes flera samarbeten med det lokala näringslivet. Att Hässleholm sponsrade Glöttadan medförde att kulturförvaltningen kunde bjuda besökarna på en cirkusföreställning och efterföljande cirkusskola vilket var mycket uppskattat. Glöttadan slog sitt publikrekord och det var fri entré till dagens alla aktiviteter. Att Hässleholms kommun fick ett statligt bidrag till sommarlovsaktiviteter för barn mellan 6 och 15 år och kulturförvaltningen därmed kunde genomföra gratis lovaktiviteter under sommaren, ökade tillgängligheten till kultur för målgruppen under perioden på ett markant sätt.

Ett område som kulturförvaltningen behöver jobba med mer är medborgarperspektivet. Idag bjuds medborgarna, med jämna mellanrum, in för att tycka till kring verksamheterna. Kulturförvaltningen bör gå steget längre i medborgardialogen och oftare bjuda in medborgarna så de kan vara med och påverka kulturutbudet mer direkt. Kulturnämnden letar ständigt efter nya vägar och metoder för att snabbt kunna fånga in medborgarnas åsikter.

Kommunövergripande och tvärfunktionellt arbete

Förvaltningen har gott samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen, AK-förvaltningen, Omsorgsförvaltningen, Socialförvaltningen, Miljöförvaltningen, Tekniska förvaltningen, EU-kontoret, Kommunledningskontoret samt Svenska Brukshundsklubben. Förvaltningen ingår i flera kommunala och regionala nätverk och det finns ett mycket nära samarbete mellan biblioteken inom Skåne Nordost. Bibliotekschefen arbetar även på nationell och internationell biblioteksnivå. Hovdala slott har en rad pågående samarbeten med såväl myndigheter, NGO:er, föreningar, företag, och enskilda aktörer. Kulturchefen ingår i ett nätverk för kulturchefer i regionen i tät samverkan med Region Skåne.

Personal - kompetensförsörjning

Kulturförvaltningens verksamhet är kunskapsintensiv. Tid och resurser måste finnas till kontinuerlig kompetensutveckling för personalen för att kunna driva en utvecklingsinriktad verksamhet. Intresset för att arbeta inom kulturförvaltningen är mycket stort men medel saknas för att kunna ta hand om/dra nytta av kompetenta personer och projekt som skulle utveckla verksamheten.

Plan 3/Kulturhuset har i och med budgeten för 2018 möjligheten att stärka upp personaltätheten på Plan 3 vilket innebär att man därigenom kommer tillrätta med stora delar av de arbetsmiljöproblem som finns idag.

Markanhuset har på den korta tid kulturförvaltningen drivit verksamheten kraftigt ökat besöksantalet. Detta medför ett ökat behov av bemanning som på sikt kommer bli svårt att klara med befintlig budget.

Utvecklingsmöjligheterna vid Hovdala Slott är vid ett vägska. För att kunna fortsätta utveckla verksamheten vid slottet och i närområdet krävs ökade resurser och ny kompetens. I synnerhet behövs personal med erfarenhet av projektledning och fundraising för att långsiktigt bygga upp en situation med ökade resurser och högre utvecklingsgrad. Generellt är vi fortfarande underbemannade vilket i viss mån kompenseras av personal i arbetsmarknadsåtgärder. Det skapar å andra sidan en instabil och kortsiktigt uppbyggd organisation. Mycket tid och energi går till att ”lappa och laga” verksamhetens bemanning och det skapar stor oro och stress på arbetsplatsen.

Biblioteket har behov av mer personella resurser för att kunna öka sin service och utveckla arbetet mot olika grupper som t.ex. skapande verksamhet för barn, IT-drop in och service till äldre. Ett annat problem är behovet av fler personer i schemat på huvudbiblioteket då det, i dagsläget, är svårt att klara veckans alla öppna timmar med den bemanning som är. Tyvärr saknas såväl personal som medel att lösa detta problem. Ett behov finns också att på eftermiddagarna ha en anställd med annan kompetens som arbetar med alla ungdomar som tillbringar sin tid på biblioteket i brist på ungdomsgård i centrum.

Nyckeltal

VERKSAMHETSMÅTT	2017	2016	2015	2014	2013
Total kulturkostnad per invånare, kr		908	891	883	905
Utlån vuxenmedia	164 167	175 847	178 518	188 047	191 063
- varav stadsbiblioteket	105 035	114 710	112 792	119 090	122 230
- varav bokbussen	11 730	12 333	13 567	13 195	14 177
- varav filialerna	47 402	48 804	52 159	55 762	54 656
Utlån barn- och ungdomsmedia	119 176	127 282	137 256	141 905	145 629
- varav stadsbiblioteket	57 499	61 332	65 098	65 260	66 995
- varav bokbussen	24 575	24 773	27 282	28 457	30 150
- varav filialerna	37 102	41 177	44 876	48 188	48 484
Utlån e-medier	5 372	4 364	3 738	6 317	5 691
Utlån per invånare	5,6	6,0	6,3	6,7	6,8
Utlån per öppettimme	35	38	40	42	43
Antal besökare stadsbiblioteket	244 873	247 062	243 812	242 053	232 802
Antal besökare stadsbiblioteket per öppen dag	844	849	850	843	811
Antal öppettimmar per vecka vintertid	176	176	177	177	177
Mediabestånd per invånare	4,5	4,7	4,8	4,9	4,9
Nya medier per 1 000 invånare	141	147	142	149	149
Totala antal kulturarrangemang i kulturhuset	202	261	209	208	209

- varav egna kulturprogram för vuxna	26	41	95 (inkl. 69 på biblioteket)	22	24
- varav egna kulturprogram för barn och ungdom	140	134	121	134	126
Antal konferenser och kurser i kulturhuset	711	614	555	281	257
Antal kulturprogram stadsbiblioteket	48	124	85	74	81
Antal övriga program/aktiviteter stadsbiblioteket	145	77			
Antal arrangemang på Hovdala slott	39	51	58	40	40
Antal arrangemang/aktiviteter på Markan	267	252	-	-	-
Antal aktiviteter på Markan i C4 spels lokaler och Replokaler	300		-	-	-
Antal besökare på Markan	13 195	9 860			
Guidningar Hovdala slott, antal personer	2 318	2 060	2 209	2 253	1 560
Antal bokningar i trädhuset	130	165	207	152	66
Totalt antal besökare plan 3	62 422	67 314	60 625	ca 30 000	
Antal besökare konferenser	11 688	9 205	9 165	7 000	
Totalt antal besökare kulturhuset	ca 450 000	ca 420 000	ca 400 000	ca 400 000	
Antal besökare på Hovdala	100 000	110 000			
Antal besökare i utställningshallen	20 670	14 148	17 212	10 316	
Antal utställningar i utställningshallen	5	7	6	9	
Antal kulturevenemang på filialer	77	148	150	130	
Antal övriga program/aktiviteter på filialer	305	141			
Antal besökare på filialer	108 470	96 554	98 211	104 618	96 077
Antal besökare på bokbussen	11 673	11 636	9 825	10 692	

Strategiska vägval

Att bredda verksamheterna i syfte att öka tillgängligheten till kulturverksamheterna: Genom fler nya aktiviteter vill kulturförvaltningen nå fler besökare, både till antal och avseende målgrupper.

Att verka för att ge barn och unga ökade möjligheter till delaktighet och inflytande över det kulturutbud som rör dem: Genom att genomföra insatserna i den verksamhetsövergripande plan för hur barns och ungas delaktighet i verksamheterna ska öka som antogs av kulturnämnden 2017 vill kulturförvaltningen stärka barn och ungas rätt till kultur, delaktighet och eget skapande.

Att verka för en effektiv resursanvändning: Genom att fortsätta arbetet med den hållbara ekologiska utvecklingen vill kulturförvaltningen bidra till en bättre miljö.

Att bidra till att Hässleholm, genom kultur, är en attraktiv boendekommun: Kultur är en stark attraktionskraft i samhället. Genom att utveckla kulturens roll vill kulturförvaltningen bidra till både att medborgare stannar kvar i kommunen och nya medborgare hittar till Hässleholm.

Att verka för en inkluderande tillväxt för Hässleholm: Genom kulturella projekt och insatser i samhället vill kulturförvaltningen öka delaktigheten i kulturlivet för socialt utsatta grupper.

Resursbehov

Bemanning

De senaste åren har kulturförvaltningen gått från en förvaltande till en mer utvecklande roll. Mängden verksamhet ökar explosivt och antalet aktiviteter likaså. Totalt sett har förvaltningen ökat mängden aktiviteter med över 50 % sedan 2013. I vissa fall befinner sig därför verksamheterna i ett läge där det är svårt att bedriva basverksamhet. Markan, Hovdalaområdet och i viss mån även biblioteken är områden där otillräcklig bemanning stundtals är ett problem. Markans roll för barn och unga i kommunen kan inte överdrivas. Den hållbara utvecklingen på Hovdala Slott mot att allt mer bli ett av kommunens flaggskepp ställer ökade krav. Under förutsättning att utvecklingen skall fortsätta så finns på kort sikt ett behov i kulturförvaltningen om ca 2-3 tjänster och på lång sikt mellan 4-7 tjänster.

Kompetens

Vi ser ett behov av att utveckla verksamheten genom annan kompetens inom biblioteket och även Hovdala Slott, t.ex. utbildning för att arbeta med barn/unga, invandrare och gärna skapande utbildning. Med anledning av det höga trycket på IT-sidan inom förvaltningen så skulle förvaltningen även behöva en IT-strategisk plan. På sikt behöver förvaltningen arbeta fram ett kunskaps- och kompetensprogram för sin personal.

Ett behov finns också att på eftermiddagarna ha en anställd med annan kompetens som arbetar med alla ungdomar som tillbringar sin tid på biblioteket i brist på ungdomsgård i centrum.

Organisation

Fortfarande saknas en giltig utvecklingsplan för Hovdala slott. Dialog med Statens fastighetsverk pågår och förhoppningen är att en utvecklingsplan ska kunna skrivas under 2018. Inom förvaltningen är en organisationsöversyn under genomförande. Vissa åtgärder som denna identifierar kan komma att kräva resursförstärkning.

Ledning

Kommunens ledning måste våga ta ställning för vad man tror kan utveckla kommunen i rätt riktning och man måste våga satsa långsiktigt. Kulturförvaltningen ser att det finns ett behov av att dämpa övertron på administration som medel för att nå målen och istället skapa en organisation som baseras på en tydlig vision och tydliga mål. Likaså vet vi att det går att utveckla en kommun genom kultur och att kultur skapar framtidstro och förutsättningar för etableringar etc vilket i sin tur skapar bättre förutsättningar för kärnverksamheterna, men eftersom det tar tid kräver det en strategisk och medveten satsning. För kulturförvaltningens del är det i dagsläget ett kvarstående faktum att förvaltningens chefer drunknar i administration vilket tar fokus från strategisk dialog och vägval. Detta påverkar också möjligheterna att söka nationella bidrag som kräver välutarbetade ansökningar som i nuläget inte hinns med.

Lokaler

Biblioteken i Bjärnum och Sösdala ligger i lokaler som inte är anpassade för biblioteksverksamhet. I Bjärnum bör man se över om det går att anpassa lokalerna genom förändringar, i annat fall behöver man titta på möjligheten att flytta till mer ändamålsenliga lokaler. Sösdala bibliotek behöver byggas ut för att få separat ingång för besökarna och personalrum med toalett för bibliotekspersonalen.

På längre sikt kan det uppstå behov av arbetsstationer samt mer plats för motorredskap på Hovdala. I övrigt är lokalbehovet på kort sikt tillfredsställt med de lokaler som finns till förfogande för verksamheterna, dock saknas utrymme för expansion. Bokbussen kommer att behöva bytas ut så småningom varför vi flaggar för detta redan nu.

Markans expansion medför att man inom en överskådlig framtid behöver se över lokalfrågan.

IT-stöd

Vad gäller utrustning inom IT är behovet på såväl lång som kort sikt enormt. Den nya biblioteksplattformen som tillkommit i samband med sammanslagningen av biblioteken i SKNO innebär att viss teknologi har bytts ut. Kravet att ha uppdaterad publik teknik till förfogande för medborgarna ökar. Förvaltningen har ca 35 publika datorer som en efter en byts ut. En möjlighet till en samordnad satsning på detta hade dock varit välkommen. Filialerna har nu utrustats med trådlöst nätverk men ekonomi för att köpa in den utrustning som krävs för att utnyttja detta till service för medborgarna är begränsad. Hovdala slott behöver effektiva trådlösa nätverk, listan kan göras hur lång som helst. Mer och snabbare stöd behövs när t.ex. bokbussens system krånglar eller hela kulturhuset ligger nere. Fortfarande saknas basutrustning på varje filial för arrangemang såsom högtalarsystem, filmduk och datakanon.

Finansiella medel

En strategisk satsning på kultur som tillväxtfråga är nödvändig. För att skapa en attraktivitet i kommunen och en stolthet bland medborgarna behövs finansiella medel till aktiviteter och marknadsföring, kulturutveckling, projektpengar etc. samt personalkostnader.

Investeringar i uppdaterad och fungerande it-teknik är mycket angelägna.

Finansiella medel krävs för att utveckla en mötesplats för kulturella aktiviteter för unga i åldern 13-25 år i Hässleholm Kulturhus som bygger på ungas egna behov och önskemål. ”De som i unga år upplever och skapar kultur bygger en grund för att även senare i livet kunna tänka i nya banor. Att som ung ha tillgång till och kunna använda sig av sin kreativitet och sina kulturella uttryckssätt är därför av stor betydelse även ur ett samhällsperspektiv” (De nya nationella kulturpolitiska målen, Regeringens proposition 2009/10:3, sid 32)

Fortfarande ligger Hässleholms bibliotek lågt när det gäller nyförvärv av medier, antal datorer per invånare samt antal biblioteksanställda per 100 invånare. Nya medel, framför allt för medieanskaffning krävs.

Ansvar och uppdrag

Kulturnämnden ansvarar för kommunens biblioteksverksamhet, Hovdala slott och Trädhuset, Markan samt den allmänskulturella verksamheten i Hässleholms kommun.

Kulturnämnden har därmed ansvar för att

- med uppmärksamhet följa den kulturpolitiska utvecklingen i samhället samt ta initiativ och framlägga de förslag som nämnden finner påkallade för kulturverksamheten
- främja kulturverksamheten och bedriva sådan verksamhet såväl i egen regi som genom stöd till annan
- stödja och stimulera arbetet inom nämndens verksamhetsområde genom ett nära samarbete med föreningar, enskilda och studieförbund
- förvalta konstverk i kommunens samlingar och vara rådgivande vid utsmyckning av allmän plats, bostadsområden och andra bebyggelseområden
- söka tillgodose behovet av institutioner och lokaler för kulturell verksamhet
- verka för bevarande, vård och lämplig användning av byggnader, anläggningar och miljöer av kulturhistoriskt eller estetiskt värde
- bevaka plan- och byggnadsfrågor som berör nämndens verksamhetsområde
- bevara och utveckla värdefulla traditioner samt stödja lokalhistorisk forskning och hembygdsvårdande verksamhet

- vara registeransvarig för de personregister som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över
- i övrigt bevaka och ansvara för de frågor varom kommunfullmäktige särskilt beslutar.

Kulturnämndens verksamhetsmål 2018

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Verksamhetsmål	Indikator	Målvärde
<i>Hässleholms kommun ska ha en samhällsservice av hög kvalitet</i>	Kulturnämnden ska verka för ökad tillgänglighet till kulturverksamheterna	Bredda verksamheten genom nya aktiviteter.	Antal aktiviteter.	Minst tio aktiviteter.
<i>Hässleholms kommun ska ge barn och unga en bra start i livet</i>	Kulturnämnden ska verka för att ge barn och unga ökade möjligheter till delaktighet och inflytande gällande det kulturutbud som rör dem	Implementera de insatser som beskrivs i kulturförvaltningens handlingsplan för hur barn och ungas delaktighet och inflytande i verksamheterna ska öka.	Antal % av aktiviteterna som genomförts.	Minst 80 %.
<i>Hässleholm ska ha en god ekonomi</i>	Kulturnämnden ska ha en god kostnadskontroll och en budget i balans	Budget i balans.	Ekonomiskt resultat.	Budget i balans.
<i>Hässleholms kommun ska ha en hållbar konsumtion</i>	Kulturnämnden ska verka för att ha en effektiv resursanvändning	Fortsätta arbetet med ekologiskt hållbar utveckling.	Antal aktiviteter-/projekt.	Minst fem aktiviteter-/projekt.
<i>Hässleholm ska vara en hållbar tillväxtmotor</i>	Kulturnämnden ska bidra till att Hässleholm, genom kultur, är en attraktiv boendekommun	Fortsätta utveckla kulturlivet som attraktionskraft.	Antal arrangemang med stort publikt och/eller medialt genomslag.	Minst fem arrangemang.
	Kulturnämnden ska bidra till en inkluderande tillväxt för Hässleholm	Genomföra fler aktiviteter mot socialt utsatta målgrupper.	Antal nya aktiviteter.	Minst tre aktiviteter.

Ökad tillgänglighet till kulturverksamheterna

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Verksamhetsmål	Indikator	Målvärde
Hässleholms kommun ska ha en samhällsservice av hög kvalitet	Kulturnämnden ska verka för ökad tillgänglighet till kulturverksamheterna	Bredda verksamheten genom nya aktiviteter.	Antal aktiviteter.	Minst tio aktiviteter.

Markan kommer bredda sin verksamhet genom följande satsningar:

- att bli en betydande konsertscen för unga i Hässleholms kommun. Flera ungdomskonserter kommer att genomföras under året under namnet Klubb Casa. Genom att hålla nere biljettpiserna skapas möjligheter för att så många som möjligt ska kunna ta del av konserterna. Markans medlemmar premieras med ett billigare biljettpreis.
- att sjösätta Markans nya VR-studio. Här kan man uppleva saker man inte trodde var möjligt. Virtual Reality är så nära verkligheten det går att komma med dagens teknik och det hoppas man kommer locka många nya ungdomar. Under våren kommer VR-studion kunna bokas för grupper som vill prova på.
- att locka fler tjejer till Markan, just nu består besökarna mest av killar. Det kommer anordnas en tjejdag under våren med aktiviteter och även samtal kring vad Markan kan hitta på för att vara ett kulturhus för alla ungdomar.

Biblioteket kommer, genom att inkludera föreläsningar, att utveckla språkcaféerna i syfte att höja den digitala kompetensen. För deltagarna i språkcaféet på Stadsbiblioteket kommer det genomföras såväl en bokcirkel med lättlästa böcker och en bokcirkel för nyanlända där man läser och presenterar svenska barnböcker och där deltagarna även läser barnböckerna på sitt hemspråk.

Biblioteket kommer även arrangera föreläsningar på temat digital kompetens och källkritik och på Vinslövs bibliotek genomförs *Experimentspår för folkebiblioteken 2018*. Ett projekt som innebär att Vinslövs bibliotek i samarbete med Ett Vinslöv för alla och NBV anordnar fyra temakvällar om frågor som rör vårt samhälle just nu.

Hovdala kommer att genomföra nya samarbeten och aktiviteter t.ex. ”småvännerna” som är ett samarbetsprojekt med Hovdala Vänner. Genom utbildningar och föredragstillfällen vid slottet kommer även nya folkbildningsprojekt att genomföras.

Ökade möjligheter till delaktighet och inflytande för barn och unga

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Verksamhetsmål	Indikator	Målvärde
Hässleholms kommun ska ge barn och unga en bra start i livet	Kulturnämnden ska verka för att ge barn och unga ökade möjligheter till delaktighet och inflytande gällande det kulturutbud som rör dem	Implementera de insatser som beskrivs i kulturförvaltningens handlingsplan för hur barn och ungas delaktighet och inflytande i verksamheterna ska öka.	Antal % av aktiviteterna som genomförts.	Minst 80 %.

Alla barn har rätt till kultur. Det slås fast i FN:s konvention om barnets rättigheter, den så kallade barnkonventionen, och uppmärksammas särskilt i de nationella och regionala kulturpolitiska målen.

Kulturförvaltningen ansvarar för att se till att barnkonventionen efterlevs inom våra verksamheter. Vi arbetar för att alla barn och unga ska ha lika tillgång till konst och kultur, både genom kulturupplevelser och eget skapande. Barnkonventionen slår även fast barnets rätt att uttrycka sina åsikter och sin mening. Att barn och unga ska få vara delaktiga i och ha inflytande över det kulturutbud som rör dem, är också en viktig del av vårt arbete.

Ett av kulturnämndens verksamhetsmål för 2017 var att *skapa en verksamhetsövergripande plan för hur barn och ungas delaktighet i verksamheterna ska öka*. Denna handlingsplan lyfter därför fram olika insatser som kulturförvaltningen ska genomföra under 2018 för att ge barn och unga, 0-25 år, ökade möjligheter till delaktighet och inflytande gällande det kulturutbud som rör dem. Vid årsskiftet ska planen revideras.

Planen utgår från olika frågeställningar som presenteras i metodboken ”BARNMAKT – en metodbok om rätten till inflytande” av Nätverket för barnkonventionen och forskaren Harry Shiers delaktighetsmodell. Shier har beskrivit olika nivåer för delaktighet och nivå ett till tre är det som barnkonventionen kräver. Vårt fokus i denna handlingsplan ligger på nivå ett till tre (för att därefter nå nivå fyra och fem).

1	Barn blir lyssnade till.
2	Barn får stöd att uttrycka sina åsikter och synpunkter.
3	Barns åsikter och synpunkter beaktas.
4	Barn involveras i beslutsfattande processer.
5	Barn delar inflytande och ansvar över beslutsfattandet.

Nivå 1: Barnen tar själva initiativ till att uttrycka en åsikt. Nivå 2: Den vuxne är mer aktiv i att stödja barnens möjligheter att uttrycka sig. Nivå 3: Barnens synpunkter får påverka de beslut man fattar. Nivå 4: Barn är inte bara delaktiga inför beslut, utan de är även med när beslutet fattas. Nivå 5: Här delas makten på lika villkor.

Insatser för att uppnå handlingsplanens mål

Kompetens- och kunskapshöjande insatser

1. Utbildning i barnkonventionen utifrån ett delaktighetsperspektiv.
2. Omvärldsbevakning genom gemensamma studiebesök.

Skapa förutsättningar för delaktighet och inflytande

1. **Göra det lättare för barn och unga att framföra åsikter/synpunkter i vår organisation.**
  - Möjliggöra flera olika sätt att framföra synpunkter/åsikter/idéer på.
  - Sprida information om hur barn/unga kan vara delaktiga i kulturutbudet.
2. **Öka kunskapen om barn och ungas behov, önskemål och på vilket sätt de skulle vilja komma till tals.**
  - Ta del av intervjuresultatet som utredningen om Ungdomens Hus ger.
  - Utökade samarbeten med bland annat andra förvaltningar, studieförbund och föreningar för att möta ungdomarna på deras olika arenor.
  - Att personalen har tillgång till olika metoder för delaktighet och inflytande. Att vi lär av varandras metoder.
3. **Låta barns åsikter och synpunkter påverka kulturutbudet som rör dem.**

- Kontinuerligt sammanställa, diskutera och förverkliga synpunkterna/åsikterna/idéerna som vi får in. Återkoppla!
- Skapa en dialog kring kulturutbudet.

Uppföljning och utvärdering

- Kontinuerlig uppföljning av aktiviteterna. Gemensam utvärdering i slutet av året.
- Planen ska revideras vid årsskiftet.

Aktiviteter att genomföra under 2018	Ansvarig
Genomföra en gemensam utbildningsdag om barnkonventionen med fokus på delaktighet, inflytande och åldersmaktordning.	Kulturutv. barn och unga
Samordna ett gemensamt studiebesök för delaktighetsgruppen till en verksamhet som aktivt och framgångsrikt arbetar med ungas delaktighet och inflytande.	Kulturutv. barn och unga
Skapa förslagsformulär och brukarenkäter på våra hemsidor och sprida information om att dessa finns.	Marknadsföraren
Skapa brukarenkäter som gör det möjligt att tycka till efter olika arrangemang och aktiviteter för barn och unga.	Kulturutv. barn och unga / Hovdala slott
Skapa fler möjligheter att tycka till på plats om kulturutbudet för barn och unga.	Biblioteken
Ge elever i grundskolan möjlighet att fylla i en utvärderingsenkät efter varje skolföreläsning.	Kulturutv. barn och unga
Sprida information om hur barn och unga kan vara delaktiga i Markanhuset.	Markanhuset
Öka ungas kännedom om Ungdomschecken och undersöka om det finns ett behov av att utveckla formerna för den.	Markanhuset / kulturutv. barn och unga
Diskutera utredningens intervjuresultat i delaktighetsgruppen och hur vi kan använda oss av det i vår verksamhet.	Sammanställande: kulturutv. barn och unga
Minst ett samarbete med en annan förvaltning, förening eller studieförbund för att möta ungdomarna på deras arenor.	Markanhuset / Biblioteken
Dela olika metoder för dialog, delaktighet och inflytande på intranätet.	Kulturutv. barn och unga
Kontinuerliga möten i delaktighetsgruppen för att sammanställa, diskutera och förverkliga inkomna synpunkter/åsikter/idéer. Återkoppla!	Sammanställande: kulturutv. barn och unga
Ge barn och unga möjlighet att komma med förslag på sommarlovsaktiviteter som bekostas av det bidrag regeringen utlovat och länsstyrelsen fördelar.	Markanhuset / Hovdala / Biblioteken / Marknadsföraren
Utveckla den pedagogiska verksamheten på Hovdala slott i samarbete med utvalda skolklasser.	Hovdala slott
Skapa dialog med ungdomar om hur "Rum för unga" kan utvecklas.	Biblioteken
Uppföljning i maj. Gemensam utvärdering i november/december. Revidera planen i december/januari.	Sammanställande: kulturutv. barn och unga

Markan har under 2017 mer och mer ändrat riktning från fritidsgård till ett kulturhus för barn och unga. Det arbetet kommer fortsätta även under 2018. Att vara medlem på Markan har tidigare varit gratis men under 2018 kommer det kosta 50 kr/termin. Avgiften kommer medlemmarna tillgodo i form av speciella medlemsaktiviteter och billigare biljettpris på evenemang.

Markan vill vara en plats där barn och unga själva tar initiativ till olika evenemang. Ett vykort skickas ut i början på 2018 till alla ungdomar mellan 13-30 år där vi uppmanar alla som har idéer att kontakta Markan för att få hjälp att genomföra sina planer.

Biblioteket kommer att bjuda in barn och ungdomar till ett dialogmöte. Alla bibliotek i kommunen kommer även förses med en förslagslåda där idéer kan tas emot. Utifrån enkäten avseende Ungdomens Hus som genomförs våren 2018 kommer en diskussion om hur barn-och ungdomsverksamheten ska planeras föras både inom personalen och med målgruppen.

God kostnadskontroll och en budget i balans

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Verksamhetsmål	Indikator	Målvärde
<i>Hässleholm ska ha en god ekonomi</i>	Kulturnämnden ska ha en god kostnadskontroll och en budget i balans	Budget i balans.	Ekonomiskt resultat.	Budget i balans.

Samtliga verksamheter kommer under 2018 eftersträva att ha en god kostnadskontroll och en budget i balans.

Verka för en effektiv resursanvändning

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Verksamhetsmål	Indikator	Målvärde
<i>Hässleholms kommun ska ha en hållbar konsumtion</i>	Kulturnämnden ska verka för att ha en effektiv resursanvändning	Fortsätta arbetet med ekologiskt hållbar utveckling.	Antal aktiviteter-/projekt.	Minst fem aktiviteter-/projekt.

I januari 2017 skrev Hovdala kontrakt med HIBAB avseende Boketorp vilket bäddade för ny spännande utveckling av Hovdalas verksamhet. I och med tillgången till fastigheten vid Boketorp ges Hovdala möjlighet att arbeta i större omfattning och mer konkret med hållbar utveckling. På Boketorp kan arbete pågå året runt och man har möjlighet att nå fler besökare än man gjort tidigare. Under 2018 kommer ett flertal olika projekt fortsätta. Det kommer att handla om kretslopp, renovering, ekologisk odling, energikällor mm. Samtliga projekt ska ha hållbarhetsprägel och kunna användas i pedagogiskt syfte.

Biblioteket kommer starta nytt samarbete med RSFI och mötesplatsen Magneten om skapande aktiviteter och återbruk.

Bidra till en attraktiv boendekommun och en inkluderande tillväxt

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Verksamhetsmål	Indikator	Målvärde
<i>Hässleholm ska vara en hållbar tillväxtmotor</i>	Kulturnämnden ska bidra till att Hässleholm, genom kultur, är en attraktiv boendekommun	Fortsätta utveckla kulturlivet som attraktionskraft.	Antal arrangemang med stort publikt och/eller medialt genomslag.	Minst fem arrangemang.

	Kulturnämnden ska bidra till en inkluderande tillväxt för Hässleholm	Genomföra fler aktiviteter mot socialt utsatta målgrupper.	Antal nya aktiviteter.	Minst tre aktiviteter.

Biblioteken ska visa upp sin verksamhet och genomföra aktiviteter för nya grupper genom att arrangera pop-up-bibliotek under citylördagar och delta i marknader och julslytning.

Bibliotekets ”Hålla-låda koncept”, dvs en årlig festival för barn och unga, ska styras mer mot barnaktiviteter.

Forskningsprojektet ”Aktionsforskande bibliotekarier” genomfördes av Hässleholms bibliotek i samverkan med Malmö Högskola, Regionbiblioteket Skåne och SFI 2016. Samverkan ledde bl.a. till en läsecirkel för nyanlända föräldrar. En ny läsecirkel på samma metod kommer att starta under 2018 för nyanlända föräldrar.

I Utställningshallen kommer arbetet för att genomföra verksamhet av stort publikt intresse fortsätta utvecklas. Under början av året genomförs en stor utställning av en av Sveriges mest kända barnboksillustratörer, Kristina Digman. En stor satsning som förhoppningsvis får stor genomslagskraft såväl publikt som medialt.

I Utställningshallen kommer under hösten 2018 en jurybedömd utställning för personer med psykiska funktionsvariationer att genomföras. Utställningen, som är den första i sitt slag, syftar både till att bidra till en inkluderande tillväxt och att sätta Hässleholm på kartan i konstsammanhang.

Markan har många besökare som är ensamkommande flyktingbarn, under året kommer man att göra extra satsningar mot denna grupp. Markans personal kommer besöka boende för att berätta om Markans verksamhet och samtidigt bjuda in till evenemang.

Hovdala kommer både att genomföra arrangemang med stort publikt och/eller genomslag och att initiera och genomföra flera projekt riktade mot socialt utsatta grupper.

Resurser

Medarbetare

Förvaltningens personalvolym av tillsvidareanställda var 50 personer 2017, vilket motsvaras av 47 årsarbeten. Detta innebär att kulturförvaltningen under 2017 ökade antal tillsvidareanställda med 1 person och antal årsarbeten med 0,9. Personalvolymen för visstidsanställda (exklusive timanställda) var 7 personer 2016 och 14 personer 2017 vilket var en ökning med 7 personer och 6,9 årsarbeten.

Kulturförvaltningens sjukfrånvaro var 2017 2,4% varav långtidssjukskrivning stod för 9,2% Detta är en minskning med 0,1% jämfört med 2016. Kulturförvaltningens personal har en sjukfrånvaro som ligger långt under kommunens medelvärde men förvaltningen kommer under året aktivt arbeta med att ytterligare sänka sjukfrånvaron.

Budget

DRIFT (tkr)				
Verksamhet	Intäkter 2017	Kostnader 2017	Bokslut netto 2017	Budget netto 2018
Administration och övrig verksamhet	-524,2	5 065,0	4 540,8	16 474,5
Biblioteksverksamhet	-1 037,8	25 863,0	24 825,2	15 423,9
Kulturverksamhet	-6 593,9	3 685,0	-2 908,9	3 883,4
Föreningsstöd		4 868,0	4 868,0	4 895,7
Trädhuset	-92,5	692,0	599,5	756,1
Hovdala slott	-3 087,8	6 888,0	3 800,2	6 047,4
Summa	-10 932,4	47 061,0	35 724,8	47 481,0
INVESTERINGAR (tkr)				
Verksamhet	Bokslut 2017	Budget 2018		
Bibliotek och Kultur	307,0	613,0		
Hovdala slott	392,0	3 915,0		
Plan 3	1 155,0			
Summa	1 855,0	4 528,0		

Markan, som fyller en viktig funktion för många unga i Hässleholm, fortsatte utveckla och bredda sin verksamhet. För att öka säkerheten och för att stärka arbetet för att alla ska känna sig trygga infördes under året obligatoriskt medlemskap vilket lett till att Markan idag har över 400 medlemmar. En annan nyhet som startade på Markan under året var onsdagsaktiviteter då besökarna spontant har möjlighet att delta i någon av de aktiviteter som erbjuds. Dessa, liksom nyheterna ”Markan Music Camp”, ”Markandagen” och de aktiviteter och evenemang som erbjöds under skollov gav många ungdomar möjlighet att prova på, utöva och visa upp sina färdigheter inom en mängd olika områden.